

ኪ ዳ ና ቸ ን KIDANACH'N

ልዩ ዕትም፤ ነሐሴ ፳፩ ቀን፥ ፳፻፱ (፪ሺ፲) ዓመተ-ምሕረት

**ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት መኾኗ፥
ኢትዮጵያውያን ና ኢትዮጵያውያትም፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ መኾናቸውን ለማስረዳት፤
የኢትዮጵያ እና የኢትዮጵያ ልጆች የኾነውንም ኹሉ፡ ለመጠበቅ፥ ለማሳወቅም፡
በ"ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት" እየተዘጋጀ የሚወጣ ዕትም።
Published by "Ethiopia: The Kingdom of God"
to reveal the Divine Truth about Ethiopia's entity as the Kingdom of God
and Ethiopians' identity as the People of the Holy Covenant with God;
and so, to safeguard and promote all that pertains to Ethiopia and Ethiopians.**

**"ጳጉሜ"ን እና ሱባዔዋን በሚመለከት፡
ከኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የተላለፈ
ሐተታዊ መልእክት።**

አዘጋጅ፡ ንቡረ እድ ኤርምያስ ከበደ ዓባይነሽ።

"ሱባዔ ጳጉሜ"

እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች፡ "ሱባዔ ፍልሰታ" ካበቃች በኋላ፡ ኹለት ሳምንቶችን፡ በሥጋዊውና በመንፈሳዊው የፋሲካ ደስታና የሐሜት ድግስ ቆይተን፡ "ሱባዔ ጳጉሜ"፤ ወይም፡ "የጳጉሜ ሱባዔ" ብለን፡ ከሌሎቹ የዓመቱ አጽዋማታችን መካከል፡ አንዲቱ ኾና የምታስተናግደን፡ ትንሿ ሰሞን ትቀበለናለች። እርሷም፡ በመስከረም ፩ ቀን ለሚውለው፡ ለታላቁ የዐውደ ዓመት በዓላችን፡ ሰሙነ ዋዜማ የኾነችው፡ የዓመቱ መደምደሚያ ጸማችን እና ሱባዔያችን ናት።

"ጳጉሜ" ምን ማለት ነው?

የ፲፯፻፳፻፲ ዓመታት ዕድሜን በሚያስቆጥረው፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያዊነት ተዋሕዶ ሃይማኖታችን የቀን አቆጣጠር ሥርዓት፡ በግእዝ፡ "ጳጉሜ"፤ ወይም፡ "ጳግሜ"፤ በሕዝባዊ አነጋገር ደግሞ፡ "ቋግሜ" የምትባለው፡ ግልገል ወር፡-

፩ኛ፤ በዐውደ ዓመቱ መጨረሻ የሚገኝ፡ የ፯ (አምስት) ቀኖች ተሩብ "ተውሣክ"፤ ወይም፡ "ጭማሪ" ማለት ነው።

፪ኛ፤ ከዐውደ ወርህ ስለተረፈና በዓመት መጨረሻ ስለተገኘ፡ "ተረፍ"፤ ወይም፡ "ትርፍ" ይባላል።

በዚህ ቀመር [አቆጣጠር] መሠረት፡ እያንዳንዳቸው፡ እኩል ፴ (ሠላሳ) ቀኖች ያሏቸው፡ ፲፪ (ዐሥራ ኹለት) ወራት፡ የዓመቱን ፫፻፳ (ሦስት መቶ ስድሳ) ቀኖች ብቻ ሲያስገኙ፡ የዓመቱን ዑደት [ዙረት] ፍጹም ምሉእ ለማድረግ፡ በጠቅላላ፡ ፮ (አምስት) ቀኖች፡ ከ፮ (ስድስት) ሰዓቶች ይተርፋሉ። በየ፬ (አራት) ዓመቱ ደግሞ፡ እነዚህ፡ የየዓመቱ ፮ ሰዓታት ሲደመሩ፡ ፳፬ (ሃያ አራት) ሰዓታት ይኾኑና፡ ፩ ቀንን ያስገኛሉ።

ስለዚህ፡ በ፫ቱ (ሦስቱ) ዓመታት፡ ማለትም፡ በዘመናተ ዮሐንስ፤ ማቴዎስና ማርቆስ፡ ፫፻፳፮ቱ ቀኖች እና እንደቅደም ተከተላቸው፡ የዘመነ ዮሐንስ ፮ (ስድስት) ሰዓቶች፤ የዘመነ ማቴዎስ ፲፪ (ዐሥራ ኹለት) ሰዓቶች እና የዘመነ ማርቆስ ፲፰ (ዐሥራ ስምንት) ሰዓቶች እየኾኑና እየተደመረ የቀጠለው፡ የየዓመቱ ቀመር፡ በ፬ኛው (አራተኛው) ዓመት፡ በዘመነ ሉቃስ መጨረሻ ላይ፡ ፳፬ (ሃያ አራት) ሰዓቶች ኾኖ በመሙላት፡ ለ፩ (አንድ) ቀንነት ይበቃና፡ ዓመቱን፡ ፫፻፳፮ (ሦስት መቶ ስድሳ ስድስት) ቀኖች ያደርገዋል።

የ"ጳጉሜ" አገልግሎት።

ይህችው "ጳጉሜ"፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ዘንድ፡ ለእግዚአብሔራችን፣ ለእናታችን እና ለመድኃኒታችን፡ ለድንግል ማርያም፣ ለልጇ፡ ለእግዚአብሔራችን፣ ለፈጣሪያችን እና ለሰላማችን፡ ለመሲሕ ኢየሱስ የልደታት ቀን፡ እንደጸመ ገሃድ እየተቆጠረች፣ ከአሮጌው ዓመት፡ ወደአዲሱ ዓመተ ምሕረትም፡ በንጽሕና እና በቅድስና ተዘጋጅተው የሚሸጋገሩበት፡ ንኡስ የንስሐ ሱባዔ ኾና፡ ስትጸም የኖረች ናት።

ዛሬም፡ እኛ ተከታዮቻቸው፡ የአኹኖቹ የኢትዮጵያ ልጆች፡ በዚህ ይዘትና መልክ የምንጠብቃትና የምንገለገልበት፣ የምንጠቀምበትም ኾናልናለን።

መጨዋ የአዲሱ ዓመት፡ መስከረም ፩ ቀን፡ የእየራሳችንን የሰውነት ኹለንተና፡ ለመንፈስ ቅዱስ ማደሪያነት፡ በንስሐ አድሰን፣ ኢየሱስ መሲሕ፡ ከድንግል ማርያም በመወለዱ፡ የተገኘውን፡ ዘለዓለማዊውን የምሕረት ዘመን፡ እንደአዲስ ተሸላሚ፡ የክብር ልብስንና የሕይወት አክሊልን ተቀብለን፡ የምንጎናጸፍበትና የምንቀዳጅበት፡ ቅድስት ዕለት ናት።

ስለዚህ፡ ሊያልቅ በተቃረበው፡ በዚህ ባለንበት፡ የዘንድሮው ዓመት፡ ምናልባት፡ አውቀንም ኾነ ሳናውቅ፡ በነፍስ፣ በሥጋና በመንፈስ፡ ዐብሮን የቆየ፡ ጎጂና ጥፋ፣ ክፉና ሓሳዊ የኾነ ነገር ቢኖር፡ ያን ኹሉ የተከማቸ የሙስና ጓዝ፡ ካለፈው ዓመት ጋር፡ ከወዲሁ ጥለንና ትተን፣ አስወግደንና አጥድተን፡ ለብቅዓታችን ተዘጋጅተን የምንገኝበት ናት፡ አዎን! ይህች ጳጉሜ።

እንግዲህ፡ መጨዋ መስከረም ፩ ቀን፡-

-የድኅነት እናታችን፡ የእግዚአብሔር እም፡ ቅድስት ድንግል ማርያም እና የሰላም አባታችን፣ የድል አድራጊው ልጇ፡ የእግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ መሲሕ፡ የትስብእት ልደቶቻቸው በዓላት የሚውሉበት ስለኾነች፡ በእውነተኛው የመንፈስ ቅዱስ አምልኮ ተቀብለን ልናከብራት ይገባናል፤

-አዎን! ነፍሳችንንና ሥጋችንን፣ መንፈሳችንንም፡ ቅዱስ ቍርባን በኾነው፡ በሥጋ ወደሙ ቀድሰን፡ መላ ሰውነታችንን፡ እንዲህ፡ ለቅዱሱ ኪዳን ሕይወት የምናበቃበት ልትኾን ይገባል፤

-በአገርነትና በመንግሥትነት፡ የነጻነት በዓሏን፡ በዚያች ዕለት ለምናከብርላት፡ "ኢትዮጵያ" ለተባለችው እናቱ እናገለጃለን፡ "ዕንቁጣጣሽ! [እነሆ፡ ዕንቁ ለጣትሽ!]" ብለን የደስታ እና የምስጋና ገጸ በረከትን የምናቀርብበት ናት፤

-የአበባ ነዶ እና ጉንጉ አዘጋጅተን፡ እርስ በእርሳችን፡ "የምሥራች! እንኳን አሸጋገረን! እንኳን አደረሰን!" እያልን፡ ደስታችንን የምንለዋወጥበት፡ የተመረጠች፡ የእግዚአብሔር ቀን ናት።

ይህን ዐውቀን፡ ከወዲሁ፡ በዚህ ይዘትና መልክ፡ ተገቢውን ዝግጅት በማድረግ፡ ከአርጌው ዓመት፡ ወደአዲሱ ዓመት የምንሸጋገርባትን፡ ይህችኑ ጳጉሜን፡ እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በንኡስ የምስጋና እና የንስሐ ሰባዔነት፡ እነሆ፡ በተለመደው ጾም፣ ጸሎትና ምጽዋት ልናሳልፋት፡ በጉጉት እንጠብቃለን።

**የጊዜ መሥፈሪያና መቅጠሪያ፡
ለቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች ያስፈልጋቸዋል ወይ?**

ለዚህ ጥያቄ፡ መልሱ፡ በቀጥታና ባጭር፡ **"አያስፈልጋቸውም!"** ነው። እነርሱ፡ ጥንት ከመሠረቱ፣ በቅድምናው፡ "የእግዚአብሔር ልጆች!"፣ ኋላም በድምድማቱ፣ በጉልላቱ፡ "የኢትዮጵያ ልጆች!" ስለኾኑ፡ አዎን! አያስፈልጋቸውም።^፩

ለግዙፉ ፍጥረተ-ዓለም፡ በመዓልት እና በሌሊት እንዲያበሩለት፣ የጊዜ መሥፈሪያና መቅጠሪያም ኾነው እንዲያገለግሉት የተፈጠሩት፡ ፀሐይ እና ጨረቃ፡ ከዋክብትም፡ አዎን! ለቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን እና ኢትዮጵያውያት፡ እንዲያበሩላቸው፡ አያስፈልጓቸውም። እንደእግዚአብሔሩ የእውነት ቃላት፡ የእግዚአብሔር ክብር ስለሚያበራላቸው ነው። ታዲያ! ይህ የሚያበራላቸው፡ የእግዚአብሔር ክብር ማነው? ምንድንስ ነው?

የእግዚአብሔር ክብርማ፡ "መርዓተ-አብ፣ ወእመ-በግዑ፤ የአብ ሙሽራ፣ የበጉ ልጁ እናት!" እና እናታቸው፣ መድኃኒታቸው እና ሃይማኖታቸው፣ አገራቸው እና ንግሥታቸው የኾነችው፡ እግዚአብሔር እም፡ ድንግል ማርያም ናት። የእግዚአብሔር ክብርማ፡ "ነዋ በግዑ ለእግዚአብሔር፡ ዘየዐትት ኃጢአተ-ዓለም! የዓለሙን ኃጢአት የሚያስወግድ፡ የእግዚአብሔር በግ" እና አባታቸው፣ ፈጣሪያቸው እና ሰላማቸው፣ ካህናቸው እና ንጉሣቸው የኾነው፡ እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ መሲሕ ነው።

እኒህ ኹለቱም፡ የዘለዓለም መብራታቸው ኾነው፡ በሥጋዊው እና በነፍሳዊው፣ በመንፈሳዊው እና በኹለንተናዊው የህልውና ዓለሞቻቸው ውስጥ፡ ያለማቋረጥ ስለሚያበሩላቸው፡ እነርሱ ኹለቱ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በሚመርዋት፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ሥር ለሚኖሩት፡ "የእግዚአብሔር ልጆች!" እና "የኢትዮጵያ ልጆች!" ለኾኑት፣ "የኢትዮጵያ ሕዝብ" ለተባሉትም፡ ለቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያትና ኢትዮጵያውያን፡ አዎን! ፀሐይና ጨረቃ፣ ከዋክብትም አያስፈልጓቸውም።

የማያስፈልጓቸውም፡ ያለምክንያት አይደለም፤ "ወኢርኢኩ ጽርሐ፡ እንተ ከማሃ፣ እስመ እግዚአብሔር፡ ዘኩሎ ይመልክ፡ ውእቱ ጽርሐ፣ ወበግዑ። ወሀገራስ ኢትፈቅድ ፀሐየ፣ ወኢወርጎ፡ ከመ ያብርሁ ላቲ፤ እስመ ብርሃነ እግዚአብሔር ያበርህ ላቲ፤ ወማኅቶታ ውእቱ በግዑ።"

"ኹሉን የሚገዛ እግዚአብሔር አምላክና በጉ ኢየሱስ መሢሕ፡ ቤተ መቅደሷ፡ ቤተ ክርስቲያና ስለኾኑ፡ ቤተ መቅደስ፡ ወይም፡ ቤተ ክርስቲያን፡ በእርሷ ዘንድ አላየሁም። አገሪቱ፡ የእግዚአብሔር ብርሃን ስለሚያበራላት፡ መብራቷም፡ በጉ ኢየሱስ ክርስቶስ ስለኾነ፡ ፀሐይም፡ ጨረቃም፡ እንዲያበሩላት አያስፈልጓትም።" የተባለው እየተፈጸመ ስላለ ነው።^፫

ለእግዚአብሔር ይቅርና፡ በዚህ ዓለም፡ በግዘፍ ለምታበራው፡ ለፀሐይም እንኳ ቢኾን፡ ራሷ፡ የብርሃኑ ምንጭ ስለኾነች፡ በዚያ ብርሃኗም ስለተከበበች፡ ለራሷ፡ "በፊትና በኋላ፡ ላይ እና ታች፡ ዙሪያም፡ ትናንት፡ ዛሬና ነገም" የሚባል፡ የቦታ ክልል እና የጊዜ ገደብ፡ ስሌት እና አመዳደብ እንደሌለባት፡ ለማንም ግልጽ ነው።

የሰው ልጆች በፈጠሩት፡ በቅጽበታትና በደቂቃት፡ በሰዓታትና በቀናት፡ በሳምንታትና በወራት፡ በዓመታትና በዘመናት የአቆጣጠር ስልት አማካይነት፡ እርሷ፡ ለሌሎቹ ሥጋውያን፡ ይልቁንም፡ ለሰብአውያኑ ፍጡራን የምታስገኛቸው፡ "ዓምናና ካቻምና፡ ቅድም እና ያለፈ፡ አኹንና በኋላ፡ ትናንትናና ዛሬ፡ ነገና ወደፊት" የሚባሉት የጊዜ ስሌቶች፡ አዎን! ለእርሷ፡ ለፀሐይ አያስፈልጓትም።

እንደዚህ ኹሉ፡ እነዚህ የጊዜ ስሌቶች፡ በኢትዮጵያ እና በኢትዮጵያ ልጆች ሕይወትና ህልውናም ዘንድ፡ ከቶ አይታሰቡም፤ አያስፈልጉም። ቦታም የላቸውም።

የጊዜ መሥፈሪያና መቅጠሪያ ሥርዓት ያስፈለጋቸው፡ እነማን ናቸው?

የጊዜ መሥፈሪያና መቅጠሪያ ሥርዓት ያስፈለጋቸውና የፈጠሩት፡ የሚያስፈልጋቸውና እንደፈለጉም የሚያመስቃቅሉት፡ ጥንት ከመሠረቱ፡ በቅድምናውም፡ "የሰው ልጆች!"፡ ኋላ በድምድማቱ፡ በጉልላቱም፡ "የዲያብሎስ ልጆች!" የተባሉት ናቸው። ለክፋቱ ሥራቸው የሚጠቀሙበት፡ እነርሱ ናቸውና።^፬

በማናቸውም ረገድ ያለው፡ እግዚአብሔራዊ የኾነው፡ ነፍሳዊውና ሥጋዊው፡ መንፈሳዊውም፡ የሥነ ፍጥረት ህልውናና ሕይወት፡ ምንጊዜም፡ ለመልካሙ ተፈጥሮአዊ ፍሬ ይበቃ ዘንድ፡ የጊዜ መሥፈሪያውና መቅጠሪያው (ቅመራው) ጭምር፡ ከሰይጣናዊውና ከሰብአዊው ክፋትና የተንኮል መርዝ የነጻ መኾን ይኖርበታል።

ይህም ማለት፡ ሥነ ፍጥረትና ፍጥረተ ዓለሙ፡ ፈጣሪያቸው፡ በሠራላቸው ሥርዓት፡ ሳይነኩና ሳይታወኩ፡ በተፈጥሮአቸው፡ እንዲጓዙ ተደርጎ ቢኾን ኖሮ፡ የቅመራውም ዝግጅት፡ በቅዱሱ ኪዳን የእግዚአብሔሩ እውነትና መንፈስ ላይ የተመሠረተ ቢኾን ኖሮ፡ በዚች ምድርና በነዋሪዎቿ ሕያዋን ፍጡሮች ላይ፡ እስከዛሬና ዛሬም፡ እየደረሰ ያለውን ጠንቀኛ የሕይወትና የህልውና ቀውስ ለማስወገድ፡ በዚህም በኩል፡ ገንቢ አስተዋጽኦን ለማበርከት፡ ቀና በኾነ ነበር።

አዎን! በዚህ በተቀደሰ መልክና ኸደት፡ በፀሐይና በጨረቃ፣ በከዋክብትም አማካይነት የሚገኘውና የሚፈራረቀው፡ የዓለሙ ብርሃንና ጨለማ፣ የዕለቱ መዓልትና ሌሊት፣ የወራቱም፡ በጋና ክረምት፣ መፀውና ጸደይ፣ በዐውደ ዓመቱ ዑደት [ዙረት] የሚያበቃው፣ እንደገናም፡ "አንድ ብሎ!" የሚጀምርበት ሥርዓት፡ "ለቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች" ብቻ ሳይኾን፡ ለሥጋውያኑና ለምድራውያኑ፣ ለዓለማውያኑና ለጥበባውያኑ "የሰዎች ልጆች" ጭምር፡ በሚጠቅም መንገድ፡ ተዘጋጅቶ ሊቀርብ በተቻለ ነበር።

እኒህ፡ የኢትዮጵያ ልጆች፡ ኪዳናዊ የኾነውን፡ የራሳቸውን፡ "የቀን አቁጣጠር ሥርዓት" የሰዎች ልጆች ከኾነው፡ ከተስማሚው ጋር በማዛመድ፡ በዚችው፡ በጳጉሜ ሰዎን አዘጋጅተው የሚያቀርቡበት፣ እርሱንም ተከትለው የሚሠሩበት ምክንያት አላቸው፤ ይህም፡ በእነዚህ ጎብረተሰቦች መካከል፡ በምድራዊው ዓለምና በሥጋዊው ህልውና፡ ዐብረው የሚኖሩ በመኾናቸው፡ ኪዳናዊ ለኾነው፡ ለዚህ የኢትዮጵያዊነት ሕይወታቸውና ህልውናቸው፡ መመሪያ ኾኖ እንዲያግዛቸው ለማድረግ ያህል እንጂ፡ አስፈላጊነቱ፡ ከዚህ ያለፈ ኾኖ በመገኘቱ አለመኾኑ፡ ሊታወቅ ይገባል።

አዎን! "የኢትዮጵያ ልጆች"፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያዊነት ተዋሕዶ ሃይማኖታቸው፣ በመለኮታዊውም ሥነ ተፈጥሮአቸው ምክንያት፡ በነፍስና በሥጋ፣ በመንፈስም፡ ከእግዚአብሔር አብወእም በመወለዳቸው፡ ከነጋሚነታቸው እና ከካህንነታቸው ጋር፡ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው።

ከዚህ የተነሣ፡ እኒህ የእግዚአብሔር ልጆች፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ፡ ከላይ እንደተጠቀሰው፡ በእግዚአብሔር እም፡ ድንግል ማርያም፡ ምሥዋዕ-መድኃኒትነት እና በእግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ መሲሕ፡ የሰላም መስቀሉ ቤዛነት በተገኘቸው፡ በቅድስቲቱ የትንሣኤ ሕይወት እና በዘለዓለማዊቷ የሰንበት ዓለም፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ የእውነት አምልኮ፡ በነፍስና በሥጋ፣ በመንፈስም፡ ፍጹም ኹለንተናዊ በኾነው ህልውናቸው የሚኖሩ ናቸው።

ስለዚህ ነው፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነታቸው ጸንተው ለሚኖሩት፡ "ለእግዚአብሔር እና ለኢትዮጵያ ልጆች"፡ "የሰው ልጆች!" የሠሩት፡ የጊዜ መሥፈሪያና መቀጠሪያ ሥርዓት የማያስፈለጋቸው። ይህ እውነታ፡ በኪዳናውያትና በኪዳናውያን ዘንድ፡ እንዳይዘነጋ ያስፈልጋል። አዎን! እነርሱ፡ በዚህ ኪዳናዊ ሕይወታቸውና ህልውናቸው፡ ሰዓታትንና ቀናትን፣ ሳምንታትንና ወርታትን፣ ዓመታትንና ዘመናትን መቀጠር አያስፈልጋቸውምና።

እንዲህ ካልኾነ፡ ታዲያ! ስለፈጣሪያችንና አባታችን፡ ስለእግዚአብሔር አብ፣ ስለመድኃኒታችንና እናታችን፡ ስለእግዚአብሔር እም ኢትዮጵያም፣ እንዲሁም፡ ስለእኛ፡ ስለቅዱሱ ኪዳን ልጆቻቸው፡-

"አንተሰ፡ አንተ ክመ! ወዓመቲከኒ ዘኢየጎልቅ! ደቂቀ አግብርቲከ ይነብርዋ! ወዘርዖሙኒ ለዓለም ይጸንዕ።"

"አንተ ግን፡ ምንጊዜም፡ ያው አንተው ነህ! ዓመቶችህም፡ ከቶ አያልቁም! የቅዱሱ ኪዳን ልጆችህና ነጋሚዎችህ፡ አገልጋዮችህም፡ በእነዚህ፡ በማያልቁት ዘመኖችህ፡ ይኖሩባቸዋል፤ ዘራቸውም፡ ትውልዳቸውም፡ ለዘላለም ይጸናል!" ለምን ተባለ!?

እንግዲህ፡ የእግዚአብሔር ቃል፡-

"ወጽድቁስ ለእግዚአብሔር፡ ይሄሉ ለዓለም!

"የእግዚአብሔር እውነት ግን፡ ለዘላለም ይኖራል!" ብሏልና፡ በዚህ ረገድ የተነገረው፡ ይህም የእግዚአብሔር እውነት፡ ለእኛ፡ ለቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ልጆቻቸው፡ በእርግጥ ይጸናልናል።^፩

^፩ ኪ. ወ. ክ. መጽሐፈ ሰዋስው ወግስ፡ ወመዝገበ ቃላት ሓዲስ፤ ገጽ ፱፻፮።
^፪ ዘፍጥ. ፯፡፩-፬። አሞ. ፱፡ ፯።
^፫ መዝ. ፸፫ (፸፬)፡ ፲፪-፲፬። ዮሐ. ፩፡ ፳፱ እና ፴፯። ራእ. ፳፩፡ ፳፪-፳፯።
^፬ ዘፍጥ. ፯፡ ፭-፲፪፤ ፲፩፡ ፩-፱፤ ዮሐ. ፰፡ ፴፬-፵፯። ራእ. ፲፪፡ ፩-፲፯።
^፭ መዝ. ፩፻፩፡ ፳፯-፳፰። ፻፲፮።

+ + +